

Năm THỨ NĂM. - số 200

JEUDI 3 FÉVRIER 1921

7V33T 10330

LE COURRIER DE L'OUEST

EDITION EN QUOC-NGU

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction - Rédaction - Administration - Boulevard Delanoue, CANTON

TỔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KỶ-XƯƠNG

BÁN NHỰT TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-PHÁP

BỜN CHỮ LANGSA

BỜN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM.....	5 \$ 00
SÁU THÁNG.....	3. 00
NĂM LẺ MỖI SỐ.....	0. 10

TRỌN NĂM.....	3 \$ 00
SÁU THÁNG.....	2 00

BỜN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM.....	7 \$ 00
SÁU THÁNG.....	4. 50

Vì nàc muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.
Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

La se approuve avant publication
Comité C. y. services by 24
L. W. in it also

Lời rao

Một ấn văn quốc-âm nên đọc, nên lưu truyền cho hậu thế là bốn:

TUỒN RIM THẠCH KỶ DUYỀN»
của một nhà đại gia văn chương là
ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà
Monsieur Đỗ Văn Y
N. 80 Rue d'Espagne và
Rue N. 95 Catnat Saigon
Giá mỗi quyển là: 0\$80

Cáo bạch

Có bán cùng
viết "PORTE
PLUMES À RÉSER-
VOIR" ngòi viết
bằng vàng thiết
cao "PLUMES EN
OR CONTRÔLÉ"

Mua vé, nếu

14k không
sét không mòn
Cókhan(Agraf
một dấu nhát
viết, còn dấu
khả thì viết chỉ
POR TEMINE); ó
piu thêm 1

hộp nhỏ đựng
năm cộng chi
để thay. Cây
viết này nếu
gìu giữ xài
được năm
không hư.

Xin đừng
tưởng rằng cây
viết này giống
theo cách viết
năm cái, một
đồng và khác

Mùa ve, nếu
xài không đúng
không xứng
đáng với đồng
tiền thì trả lại
Bốn hiệu sửa
tiền lại đó.
Giá một cây
là (cò) hộp có
Comptegoutte

Mua nguyên lỗ
về bán lại càng
tinh giá nhẹ
hơn hiệu
Cũng có trũ
bán mực sty-
 lographique
bleue black

gia
ve

CANTHO

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2 lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều tối chừng 1 giờ ra một kỳ bánh mới nướng. Tôi làm như vậy để có bánh mì nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng cho vừa miệng. Tôi đã lập lại Saigon 1 có làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ lắm, nay tôi đến Cần Thơ tôi cũng cứ giữ cách thức ấy mà làm cho vừa ý mọi hàng luôn luôn.

Nhà hàng hậu giang tai Mỹtho

KINH

Triệu cùng đồng bang quý khách đừng hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người An-nam trong tỉnh và Lạng-sa chung lập tại-Mỹ-tho, nơi đường mé sông, gần cầu Tàu tuần đã khai trương bán đặng mấy tháng nay. Cuộc thương mại của hàng, càng ngày càng tăng phát, cũng nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa, hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều, lành, xuyến, nhuộm thiết tốt, đủ giấy, đèn, xà-bông, thuốc hút, đồng hồ vàng, bạc hiệu Lip, vàng vụn, còn nhiều thứ hàng hoá-khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiếp
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹ Tho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý Khách nhớ một điều là Hàng này của người đồng hương ta công lao lập ra. Mua một món gì giảm cho Hàng đầu nhờ mọn bạc nào, thì cũng là giúp cho người quê hương nên cuộc tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

gương tốt cho người Nam ta, để cho
nhà em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầu dựng tranh chút lợi
quyền cho quê vức.

Buộc như thế thì chẳng bao lâu đồng bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-lấn-Thạnh.

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán
thư Carnet để đựng giấy bạc mới bày
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng
đựng giấy bạc ấy, dẫu tiện mà lại khỏi
hư hỏng rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thờ
Nhà in Hậu giang
Kính cáo

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng muốn bán hai sớ ruộng của ngài, ở tại Tháp-mười Mỹ-tho, sớ thứ nhứt được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sớ thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xáo mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã sông Vảico cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá chi nữa hết; lại rằng trong đất có mười ba cái địa, cả rất đại lợi. Có một sở đất khác kề cận với hai sở ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của tiệp Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán.

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn gia.

Ai muốn mua hai sớ đất ấy xin gửi
 thư cho quan Giám-đốc Quesnel tại
 Saigon, hay là gửi cho sớ Nhứt-trình An-
 hà tại Cần-thơ mà thương nghị, và đến
 xem bản đồ thì hiểu rõ

TIỆM
Trương-văn-Hanh
Sàigec

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn xe đạp (carbone) theo cuộc quan, hôn, tan, lễ, kỵ, văn, Tào gia, hạ tảo, bán đèn bằng, chiếu tay và khăn bông, đồ dùng nhà, bán nước và bán lẻ đồ xe máy như đèn, chuông, giấy bìa, đồ đồ đồ dùng theo kiểu hiện thời. Quý ông và muốn mua đồ phụ tùng xe máy, thì đi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký lưỡng mà gởi contre-Remboursement, nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ và tôi chỉ gia đồ phụ tùng in sáng bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh,

Cần khải.

Hậu thanh

Giao tiếp thương mại hội

CU LAO MAY — TRAON

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến nay nay là 15 Septembree 1919 tức số mỗi 10000 thì lờiặng 528. Ông tại sàigec tôi hết thấy giá tại 50%; đó là tính nhập vô số vốn.

Nay hội này thêm mỗi phần bùn 50%; như vậy các ông tôi mấy lần tùy thích. Định đến ngày 1er Decembre 1919 thì rập số bùn; như vậy nào muốn hỏi đến thì xin gởi thư cho Monsieur là chủ Hội Giao tiếp sẽ hỏi âm lập tức

Thương-xã-Hội

Thuốc điều hiệu globe
(TRÁI ĐẤT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đá ngon, dễ đánh lâu được không mốc, không mục.

Tại Hãng DENIS-FRERES có trữ bán

LOI RAO

Kinh cũng lục-châu dựng rõ tại nh In Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ quốc-âm để giúp cho hương-chức có quyền thi hành như trước-tòa.

Sách này có 156 trương và có đủ kiểu yết thị lời truyền rao, của ông DƯƠNG-VAN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00
Tiền gởi..... 0.45

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang Cầnthơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦNTHƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo rắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu, chư vị nào muốn mua hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà thương nãi.

Décortiquerie de Cantho.

AN HÀ NHỰT BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Cung bĩ tân niên	6— Tình cảnh
2— Cháo xuân	7— Ông Táo xin thôi
3— Câu chuyện phụ nhơn	8— Đèn diên Cầnthơ
4— Sao là công tử	9— Đông-Pháp thời sự
5— Ngồi Phi-thoàn	10— Oan truyền Ngọc-Hạnh

CUNG BỈ TÂN NIÊN

AN-HÀ NHỰT-BẢO

*Kính chúc chư khán quan,
chư phụ-diễn, thông tin được
tam đa ngũ phước*

Canh-Thân trải qua, Tân-Dậu bước tới, thăm-thoát từ An-Hà Nhựt-Bảo đã dâng năm tuổi đầu rồi; Bồn-báo mà được vững bước đang dãi như thề, ây cùng nhờ ơn liệt vị khán quan đã đem lòng chiều cõ.

Theo lệ thường: hể cuối năm thì các nhà băng, nhà buớc, phải làm sổ thâu xuất chung niên rồi đăng báo cho người ta biết hàng mình lời lỗ thế nào? Còn nơi Báo-quán cùng thề, lẽ nên trân tỏ các ngôn-luận các sở-hành của mình cho khán quan coi dắc thạt dường bao?

Vì e nỗi nhọc mắt khán-quan thêm choán giầy nhiều, nên Bồn-báo xin nhón tác các điều ngôn-luận của Bồn báo trong năm rồi đây.

Trọn năm Canh-Thân, lẽ khi liệt vị khán-quan còn nhớ có nhiều cuộc đàng luận-biến: như hai kỳ quốc-trái, Bồn-báo chẳng phải là kẻ công, song nghĩ vì Đông-bào ta cư vương-thổ lẽ tự nhiên, phải bảo phò vương-dạo, nên chỉ Bồn-báo đã hết lòng cổ-dộng xin Đông-bào giúp cho Nhà-nước vay thêm. Như cuộc tuyên cử Hội-dồng Quản-hạt Hội-dồng Địa-hạt, thầy thuở giờ Đông-bang ta hay sai lầm trong việc tuyên-cử này làm, bởi cơ Bồn-báo đã hiệp cùng chư Đông-nghiep-hu

Hỡi người Annam!
Sao dễ tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VI THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THỨ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tĩa tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

69 Boulevard Bonnard. — Saigon.

Nên giúp nuôi ngàn người Annam.

ở Saigon dễ lời dư luận cùng lời kích-bát về những việc bất công của các phái viên, nài xin chọn ng rồi có tài năng ra làm chức đó. Đến vụ xét giấy thuê-thân, trước đã bị ty Kiểm báo cháng cho xuất bản mây bài nói về vụ này, sau lại cũng vì đây, mà một tờ báo ở Saigon dị-nghị cho bốn-báo là «Kỷ-hậu giả-bạc», làm phải gây nên trận-bút kể trôi mây tuần mới phân đen trắng dặng. Việc đó vừa xong, kẻ gập cuốn «Vệ-sanh chỉ-nam» của tiệm Nhị-niên-Đường xuất thể, phải chỉ ty Kiểm báo cháng cầm ngăn, ắt là cơ thống phụ ngày nay còn chưa giết...!... Còn cách giao-diệp cùng th... quyền thứ, trong cuộc quan-hôn tang-tê, nếu chẳng hay t..., chớ hay dặng, bốn-báo cũng đem lòng phân-hỉ phân-ưu vậy. Chỉ từ lâm khi vì công-lý mà luận đàm, gặp thời tệ mà bao-biêm, ấy là: tôn chỉ của các nhà soạn-báo, ngồi viết sác vạch ngay, ngôn mao-dinh cứ thẳng, lẽ hằng: trung ngôn thì nghịch... nh... còn khổ được thì lợi bệnh, nên bốn-báo cũng có lúc bị kẻ thất-phu nó cò hạn, song bốn-báo cũng chẳng sờn lòng, lại dặng vui dạ, vì đã làm được việc bốn phận, bốn-báo cũng tự hiểu rằng: nghề soạn-báo phải vậy; chẳng khác kẻ cầm thương, cứ thủ mặt lưu tình, há sáu nhân sở hạn, miếng là mình nắm giữ tính thành một mực thì đủ đó.

Bốn-báo thật chẳng dám khoe-khoan trong trường ngôn luận, song bốn-báo đã thọ ơn chư khán-quán thanh tỉnh vừa giúp, ơn ấy bốn-báo biết lây chi mà tạ cho vừa...?

Vậy bốn-báo dặng diên-niên trường thọ đến ngày nào, thì bốn-báo đem hết mãnh nhiệt-tâm tâm điều công ích mà công hiến cho Đông-báo, ấy là cái sở nguyện của bốn-báo đó.

Sẵn dịp bước qua Tân-niên là năm Tân-Dậu đây, bốn-báo kính chúc cho chư khán-quan, chư phụ-diễn và thông-tin dặng gia-đình lợi-lạc, bửu-quyền khương ninh.

Rốt hết, kỷ tới 10 *Février* nhâm ngày mồng 3 Tết, ân-công không làm việc, bốn-báo cáo lỗi xin nghỉ một kỷ, qua ngày 17 *Février* sẽ xuất bản lại như cũ, xin khán-quan miềng nghị.

A. H. N. B.

Có hãng ngành và
người thay mặt trong
cả hoàn cầu

Descours & Cabaud

PRODUITS METALLURGIQUES

Vốn 40 triệu quan

Số 1, Quai de Belgique Saigon

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãng này bán giá
rẻ hơn hết trong
miềng cực Đông.

Hãy đến viên kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá: Đồ khí dụng trồng tra.
(cây, uông, cây xối đất, cùp, rựa, cuốc, ván... ván...)

Xương sắt (Tro và tuông)

Đồ dùng cho nhữn người lãnh việc làm.

Đồ dùng cất nhà, sá: đe dũa đục sáo, dũa.

Ciment Tonkin (có trữ hầu tại hãng này mà thôi), gạch và đất xây lò, đồ thứ bơm
(pompes) ống đốn và sác, xe rửa và đường rầy hiện Dé. auville (matériel Dé. auville)

Đinh ốc, bù lơ (boites), giấy kẻ n, nân mìn dĩa, giấy able, giv gai
ví xe bò, sác làm nhà, đồ dùng trong nhà hàng cang vãn, mãnh, mãnh, sơn
dầu tro g, d, khí đá. Tủ sác tốt không cháy và cạy khóa không dươc hiệu "Les
Gaulois" tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet, thuốc súng.

Chào xuân

Xuân sang hoa-cổ đua-luoi;

Khoe màu quốc-sắc, nức mùi thiên-
[huơng.

Năm nào năm nấy hễ cuối tháng chạp
thời cũng nghe nói xuân, người mị hai
cũng nó nức mừng xuân, ấy mà thật
thế, một năm để có mấy lần xuân mà
lại không nói, không mừng để chừng

cái xuân nó thấm thoát qua đi, thời há
chẳng là tiếc lắm!

Hôm nay mới đến ngày 27, 28 tháng

chạp năm Canh-thân mùa đông, mà lại
vội chào xuân năm Tân-dậu thời tương
có hơi sớm lắm chớ; nhưng chẳng cang
gì, cũng bởi cái mới cảm tình mình đối
với xuân nó vẫn lai-láng trong lòng nên
chỉ, nó phải phát lộ ra lời văn; thế thì
chẳng nhưg chẳng cang chỉ mà tương

khi cũng vì lẽ ấy, cái xuân càng được rõ lòng mình.

Ta nữa, xuân là bởi cơ nào? nên hay ra hoa nở, cây đứng chỉ nghe thiên hạ nói mừng xuân, vui xuân, rồi cứ nhá-nhá nhai theo như con kết nhà người, thôi thật là vô lối là n. Đời người bất cứ sự gì, tác cũng phải chia ra nhiều lối, ấy vậy mà đến như sự mừng xuân, chào xuân, thời há lại mừng một mực mãi ru?

Không đâu! nào có phải thế. Mỗi người, trời mỗi phú bẩm riêng từng tánh, thời mừng xuân ầu cũng phải khác nhau; sắp trẻ mừng xuân là mừng thế nào? mừng vì nở sang xuân thì tức là ngày tết của ta, không sao là cha mẹ không sắm cho mình đồ áo tốt, đôi giày xinh, để cùng với chúng bạn khoe-khoan, trong ba ngày năm mới; hay nữa là vì trông thấy:

*Phất-phơ trước cửa nhà đưa gió;
Đi-đet ngoài sân pháo dậy trời.*

Ấy sắp trẻ mừng xuân là thế, mà bây giờ thử đến thăm nhà người, trẻ triêu người, thì biết là xuân còn dầm-ấm đến đâu. Trước kia tôi đã nói: Sự mừng xuân tươi vẫn không ai là giống ai được; nhưng nếu nghĩ ra đâu ai mừng các nhau mặc thiên, cũng chỉ là quanh-quẩn trong cái xuân thôi; vì thế mà nói: ngày xuân dầm-ấm tôi thật là nhâm.

Lại nói xuân dầm-ấm chẳng những vì một sự mừng của người đầy thôi, mà trông ra cảnh cũng vì xuân, trần hoa này-nở, hồng-tía đua-chen, tự tay ông Tạo kết thành ra một bức tranh tuyệt hảo trên trần, khiến cho ai n.ười đồ cảnh chẳng sao là chẳng động. ta n.ghĩ:

*Thế-giới một bầu vẩy thụy khí;
Giang-sơn tám bức đượm dương xuân.*

Người mừng xuân thật là nhiều lối, nhưng ta mừng xuân xem có khi khác

hơn. Ta mừng vì nghe tiếng pháo nổ đi-đet, ngọn nêu phơ-phất ư? ta mừng vì trăm hoa này-nở, hồng-tía đua-chen ư? Không phải thế đâu! vậy chớ ta mừng xuân là bởi cơ nào? hay là mừng được tăng thêm tuổi.???

Ừ! điều ấy tưởng khi mla mai cũng có trúng; nhưng nếu ta tăng thêm tuổi thời cái già nó sống-sộc theo sau, rồi đây lại phải răng long, tóc bạc, mặt nhăn, gối dưng, chừng ấy vị chi khỏi mấy âm dương đưa rước.

Ấy đại-dễ sự mừng này là mừng vì được tăng lên tuổi nữa; nhưng chẳng phải sự tăng tuổi cho mình, mà tức là tăng tuổi cho tờ nhật trình mình, cho hiệu báo AN-HÀ mình vậy!

Chẳng nói ra, tưởng khi ai cũng đều biết rằng: báo càng cao tuổi chừng nào thì cái trình độ vẫn lại tiến lên chừng nấy; ý kiến cũng nhờ xuân mà càng mới mẻ ra, số chữ độc giả cũng vì xuân mà càng tăng thêm mãi, ngày xuân cảm tờ báo tôi xem đến chữ nào cũng hóa ra xuân, ấy nhất thiết cái gì cũng có phần hơi xuân vào đấy. Vậy thì mừng xuân tức là mừng báo nhà mình RẦY ĐƯỢC LÊN NĂM TUỔI! Vui thay!

Tết xuân vừa hé-hé cười duyên,
Mây bực giang-san một vẻ nhĩ.
Hỏi khu-xuân Đâu ai kháy đấy?

Tiểu!

Lịch năm 1921

Tại nhà-in Hậu-Giang có bán lịch năm Tân-Dân 1921. Lịch số lớn có để đủ ngày tháng Lan-sa và Annam.

Vậy Quý vị ai muốn mua xin gửi thơ cho M. TRẦN-DẮC-NGIA DIRECTEUR DE L'IMPRIMERIE DE L'OUEST À CANHƠ, thì lịch sẽ gửi lại lập tức.

Giá mỗi miếng.....0\$50
Phụ thêm tiền gửi.....0 10

Câu chuyện phụ nhơn

(Tiếp theo)

Lại rằng: cái cựu hoán tân mà thứ hỏi chúng bạn nữ lưu đã cái thứ gì, hoán những chi? Cõi chị em mình chữa lời sao cho được xuôi xúng. Đầu thiệp chẳng phao bày ra đây thêm nữa thì chát chị em cũng dư biết là một sự ăn mặc mà phải nhiều tờ báo chằm khuy. Bởi cách ăn mặc trau tria thái quá của phần đông chị em bất hợp làm cho hư hủy cái thủ thiệp thực nữ và sai mất cái thói nết thuyên quyên đi vậy. Thiếp tưởng luôn dịp cũng nên biên chuyện này cho chị em soi xét. Hôm lễ lớn năm mười năm dân-quốc mới rồi, đại ca thiệp là M. T. Đức có đến đô thành dự xem, chừng về thuật lại thì nói có thấy ở kia tác cũng đương xuân lối ăn mặc ra vào theo cách kim thời đẹp đẽ. (Cái đẹp này là đẹp của các chị đấy thôi). Trong một buổi chị sửa soạn trang điểm cho thêm xinh đi dạo. Vừa bước ra khỏi phòng thì liền nghe cái «rầm». Người gần chạy tới thấy chị mới lồm cồm chỗi dậy.—

Chuyện quá thật như lời, thiệp mô dám ngoa ngạo — Bởi chị đi giày «dám» trật chơn nên té. Cũng may vì ngã qua vách ván và vỡ kịp cầu lơn bằng chẳng át rơi ngay xuống đất, hoặc lẳng tuốt theo nấc thang lầu thì vị chi khỏi u đầu, vấp mặt. Còn rồi vòng vàng chuỗi hạt chuyển nách, đồng hồ, trái tim, bông cỏ cá rá, kiển chơn sao khỏi hư hao mất móp.

Đó chị em nghĩ coi, do nơi vấn mình xau-xạm nên chỉ thiếu chút tai hại đến bên mình. Tệ nỗi, chị em mất mang cái tánh se sua; chuộng cái hình thức bề ngoài là chỉ vụ tiếng khen chê mà ít hay chính

nhĩ. Ua sự hư văn mà không ra điển thiệt dụng; biết trau choốt cái hình vóc cho xuê xang, mà chẳng biết trau tria cái tinh-thần cho vẹn vẻ; ham sắm ăn sắm mặc cho đẹp mắt thiên hạ, mà không ham sửa tánh sửa nết cho tròn tư cách làm người. Thích chuộng cái má đánh phấn, cái lông mày tỉa nhỏ cho người dễ mắt ngó vào, mà chẳng thích chuộng cần lễ nghĩa đạo đức cho người yêu dụng. Văn minh của người có thể bao giờ. Găm cũng khá tiếc!!!

Ở đời ai lại vượt qua khỏi cương thường đạo lý mà thành người. Song le có kẻ bảo rằng: bọn nhược chất liễu bỏ chúng mình đã 99 phần trong số 100 đều bỏ khiếm khuyết cả những điều hệ trọng trong mỗi cương thường, cứ tưởng ngoài cái sắc đẹp thì không còn cần phải có bốn phần gì nữa. Thế thì lời này hẳn vậy chẳng sai, tưởng cũng không phải là quá đáng.

Ồi! cái vẻ đẹp, cái vẻ đẹp là một cái ngoạn mục đó thôi; còn tam tòng tứ đức lại là một sự rất can hệ cho thân người, cho gia đình người cho xã hội vậy. Chị em n.ghĩ xem: ví như người phụ nhơn kia chẳng may saoh ra kịch cớm xấu xa; nhưng nếu biết an phận thủ thường, thờ cha kính mẹ, thuận thảo với anh em, biết kiem của cần công khuyên chồng dạy con cho phải đạo tác một điều miêng là giữ trọn nết na thì cũng không đến nỗi gì, ai đi khinh rẻ.

Còn như ở họ đâu mặt hoa da phấn, diện mạo phương phi, xinh đẹp thế nào mà cương thường rỗng tuếch, đạo nghĩa không n.ghĩ thì con người ấy ai còn coi ra gì nữa.

(Còn nữa)

Thị-Hạnh, Caira ng

Sao là công tử?

Lời nói năng ruỗi khi sai lầm, làm cho nét mặt con người phải thẹn thuôn lắm đó; nên thánh nhưn cẩu để chữ thẹn ngôn. Trong điệu từ chương cách dễ dễ gần lại càng khó hơn, không khi nào lấy mười ngón tay mình che qua muôi mắt người dưng.

Bởi người xưa có nói rằng: TẤT THẦN NHỰT GIẢI CỬ, NHƯN BANG SỔ KINH TỬ; sự đây thì biết sự dặt dể dể khó là đường nào?

Như cách xưng hô muốn cho tôn trọng; gặp chủ bếp nói câu cái; thấy anh tuôn bầm thấy xá, mà còn có lời đi-nhị rằng thù phụng vậy thay, chỉ ư bọn phát phở phát phở, thả phở ăn không, mà gọi là CÔNG-TỬ.

Ô hô!! N.tra chỉ nai, gà nói phụng bá không diên đảo lắm ư!

Tiếng Công-tử đâu không nói ra, ai cũng nhậ cho là hàng trăm anh, trang dài cát, nên phụng, bực phong lưu.

Trong Nghi-lễ nói: «Công hầu con tử xưng công tử» Ấy có phải con nhà công hầu khanh tướng vậy chăng...?

Xét những bọn đánh quần đánh áo cao gót mây râu, tập dợt nói diêm dêu, rêu dàu lằng cỉ cỉ xóm những phường ấy là phường mặt cửa mướp dưng, có ăn nhập vào tiếng công-tử chút nào.

Xem hí kịch thấy dọn ra một cậu mào áo rở rãng, mặt mày lúm đúm, miệng như oai xách, mày tơ chổi chà, chỉ thấy con gái dàu bà cũng quơ công tay hốt đại. Thế gọi là công tử bột (Bột là không nhưng, có cái vỏ bao bọc tay là mặt quet Bột (Công-tử mặt bột).

Cái bề ngoài trau tria rãng rượi trong

là gian giáo nịnh tà, thật là ruột dẽ mà da cộp.

Chớ cũng có phong lưu công tử, đang trane công tử vậy.

Cho nên ta hiểu rằng: Tiếng công-tử là tiếng dẽ gọi chung cho con giống cháu giống, mà giống nên ta gọi là nên mà giống xấu cũng chê ngay giống xấu chớ.

Cho hay: ở huân-du mùi thối mùi thơm; Sông khi h-đi dòng trong dòng đục.

Lương-và -Thông

Phi thoàn

Ngày 14 Janvier 1921 quan Toàn-quyền Le Gallen và quan Thông sứ xứ Lào ngồi Phi thoàn từ Hà-nội về Thakhek.

Hai vị thượng quan lên phi thoàn sớm mới ngày 14 Janvier đến Vĩnh dưng buổi cơm trưa qua 12h15 từ Liá Vĩnh về tới Thakhek, một cái 12h30 và một cái 1h3 Qua ngày 15 Janvier quan Toàn-quyền từ giả xứ Thakhek bởi 8h25, lên phi thoàn đi xuống «Khong» hay theo sông Mekong. Bay tới Kengkabao 8h55, Savaonakhét 9h10, Thaphan 10h10, Paksé 11h10 Bassac 11h30 Fiafay 11h35 đáp xuống tại «Khong» 2h30, ở nghỉ tại Khong một đêm qua ngày 16 Janvier ngài lên phi thoàn bởi 8h đi xuống Pnompenh và Sài Gòn. Còn quan thống sứ xứ Lào ở lại Thakhek qua ngày 16 Janvier ngày lên phi-thoàn đi Xieng-khouang.

Qua ngày 18 Janvier có 2 vị phi công ngồi chiếc phi thoàn «L. Bague» ở «Khong» bay lên Thakhek, có ghé lại Paksé bởi 9h. qua 2h30 từ giả Paksé bay thẳng tới Thakhek 5h4 sự hành trình được bình an

Dân sự xứ Lào lấy làm hân hạnh mà thấy dưng phi thoàn lần này là lần thứ nhứt; và khen ư ớ tri ý của Mẫu quốc khôn cùng

L.

Tình cảnh

Chiều lên núi ngồi bên cội thọ
Ngồi ngóng trông rồi ngó mình-mông,
Trái xem khắp hết nội đồng,
Dưới chơn cảnh vật như tuồng đổi thay
Sông rộng dài quanh co uốn khúc,
Sóng âm-ý khẽ khẽ cao sơn
Này hồ nọ nước chơn-vơn
Sao hôm in ánh, nước lóng xanh-xanh.
Cây xẻ nhánh đầu non rậm-rợp,
Ac vàng như ráng chớp một lẳng,
Thung-dung xe giả chệ Hăng,
Đạo lên sáng-suốt giảng-giăng chơn trời.
Nơi dành núi lặn tại mà ngấm,
Tiếng chuông vàng hấy đóng bon bon
Bộ hành vừa ngóng vừa trông
Tiếng chiều với tiếng chuông vàng êm tại
Tình lộn cảnh lòng này ngao-ngáng.
Chẳng mừng vui cũng chẳng thừa-ura;
Trông ra đất rộng hỗn phơ,
Tâm hồn sóng mảy cũng chừa quan-âm
Non này hàng khắp trông mỗi mắt,
Kể từ Nam chí Bắc, Tây, Đông
Trông ra trái khắp mình-mông.
Rằng: đầu là phước mà hồ ư ước-mơ
Là phải ngó ngoài nơi thế-giới,
No thái-dương soi lại trời kia.
Nếu toan đắp lấp nặng-nề,
Những điều mơ-ước ai kể con ngơ-tri.
Ấy là nơi suối vàng cực-lạc
Phủ ước ao cũng vát thương yêu.
Vật chi linh thánh ư nhiều,
Không tên không rõ miệng siêu cõi trần
Sao chẳng lẩn nường xe bóng ác,

Ước nguyện là thoát đến thiên cung.
Cớ sao ư đạo trần trung.
Cớ ư ư thích tôi cùng Trần-giang
Kia là rặng lằng-khan đồng cỏ,
Gió chiều đem đi bỏ nơi nao?
Thần tôi với lá khác nào!
Gió chiều mi hời đem tao với cùng.

P. T. Thán
Galleries de l'Ouest.

Quan Toàn-quyền Long trở về Đông-Pháp

Ngày 22 Janvier có tin của quan Toàn-quyền Long ở Paris gửi qua cho quan quyền Toàn-quyền Le Gallen hay rằng: đến cuối tháng Février 1921 ngài sẽ xuống tàu Amazone trở lại Đông-Pháp.

Kiểm điểm dân số

Vì lời nghị quan Toàn-quyền ngày 20 Décembre 1920 cho nhưn dân hay rằng; nội đêm 15 Février 1921 lối 12 giờ khuya nhà nước sẽ phái người kiểm điểm dân số.

Năm 1901 có kiểm một lần rồi, đến nay dùng 20 năm nên xét biên lại cho biết số dân được bao nhiêu xin ai nấy chớ nghi ngờ diên chi khác.

Muôn mua mặt ong

Ai có MẶT ONG muốn bán mấy tạ xin do nơi Bồn-quán

An-quán An-hà Càn-thơ

Kính cáo;

Sách «Thường-Dụng»

Sách này dạy cách làm các thứ giấy tờ theo phép, cách lập hương hỏa, phá hương hỏa, tờ bán đất, tờ mua, mãi lại thực, bán trâu bò, nhà, cửa, v.v.v:...

Nhiều doan hữu ích kẻ chẳng cùng. Vậy xin chư ông mua mỗi nườimột, cuốn, để trong nhà phùng khi hữu sự, Có trữ bán tại Nhà-in Hậu-Giang (Imprimerie de l'Ouest) Cantho, giá 2\$ 00 một cuốn phụ thêm 0\$24 tiền gởi.

Ái muốn mua, xin gởi thơ và mandat cho M. Trần-đac-Nghĩa, Quản-lý nhà-in Hậu-Giang Cantho, thì sách sẽ gởi lại lập tức.

Lễ lạc thành miếu Tiên sư

Ngày 23, 24 và 25 Janvier năm nay, cơ lịch mà tá Cantho có trận thuyết lễ lạc thành miếu Tiên-sư mới soạn tạo hoàn hảo. Trong 3 ngày đó tại miếu chưng dọn cờ-xi bông-hoa rực-rỡ. có rước nhạc lễ, bóng tàu rỗi, hát Triều-chầu đến giúp vui. Thiên hạ đến xem rất đông-đáo.

Trong cơ có thính viên quan chức sắc Langsa và Annam cùng Tổng làng và thân bằng quyến hữu đến dự tiệc.

Nghe nói cuộc này nhờ sức ông Phó-quản Nguyễn-văn-Trọng đứng làm đầu thuyết lập miếu thờ lịnh Tiên-sư trong cơ Mã-tà, vì thuở giờ tạm thờ ngài nơi nhà sát trước khám đường mà thôi.

Ấy là lòng thành kính lên khen nhứt là ông Phó-quản Nguyễn-văn-Trọng và các chức việc trong cơ Mã-tà Cantho. Vậy Bồn-Báo cũng cầu-chúc cho chức việc lớn nhỏ trong cơ đặng thương hòa hạ lục làm việc bốn phận được vuôn tròn và mau đặng gia thăng chức tước,

An-Hà

Kính cùng chư độc giả

Năm mới hầu đến; vậy kỳ báo này Bồn-quản xin kính gởi cho khán quan mỗi vị một miếng lịch năm Tân-Dậu (1921), để tỏ lòng thành của Bồn-quản cũng như khán quan đã tận tình giúp Bồn-quản từ ấy chững nay.

AN-HÀ

Ông Táo xin thôi

Mấy năm trước, lệ thường có trẻ thị 25 tháng chạp đã thấy Ông Táo về đến Tiên-Đình đem chuyện dữ lành dưới Dương-Trần tâu lại cho Ngọc-Hoàng rõ. Năm nay sao lại trẻ quá cho đến ngày 28 mới thấy Ông-Táo lộ-mô về quì trước Linh-Tiểu diện sắc mặt buồn xo. Ngọc-Hoàng giận vô án phán hỏi: Táo-quân, vì cơ nào mấy năm nay mi về chầu ta thường thường trễ hoài vậy..? hay là mi mê sa rượu-thịt dưới Dương-trần mà mi khi mạng ta chăng..? Ông-Táo tâu rằng: muốn tâu lịnh Ngọc-Đế, nào tôi dám khi mung của Ngọc-Đế đâu, đã mấy năm rồi tôi bị lịnh Ngọc-Đế la quở tôi sao trễ nải, tuy là oan-ức, song tôi cũng cam tâm chịu, năm nay phải tâu rõ đầu đuôi, rồi tôi xin Ngọc-Đế cho tôi từ chức xuống Dương-trần lập tiệm mua bán... Ngọc-Hoàng hỏi: vì cơ nào mà mi đòi thôi nôi cho ta nghe thử...? Ông-Táo nói: muốn tâu Ngọc-Đế, dưới Dương-Trần lúc này là đời Văn-minh háu khai, thiên hạ lo đua việc n ở mung, phần nhiều hết tin tưởng sự đi-doan, ít hay cúng kiến, lại hề khi con út dau

ôm, họ không thêm kỷ bán cho tôi nữa có động dưng họ cứ ôm vô nhà-thương cho quan Thấy điều-trị, nhiều nhà mắng năm, ngày rằm, ngày vía, thanh-minh, trùng-cửu gì họ cũng không đem xía tới, đầu cho đến ngày 23 tháng chạp là ngày họ nấu chè-xôi đưa tôi về chầu Ngọc-Đế, mà họ cũng không kể ra gì làm tôi đợi hết sức không đặng phải nhịn đói mà về đây. Bởi tôi thấy lúc này ở Dương-Trần thế khó kiếm ăn nữa, xin Ngọc-Đế cho tôi xin thôi về, buồn bán.....

Ngọc-Hoàng giận phẫn rằng: mi là lớn cứ tưởng món ăn hoài, ta sai mi xuống Dươ g-Trần báo hộ thế-gian chép biên bản dữ, chớ ta có sai mi xuống đó đặng kiếm ăn sao...? Nếu mi còn tái phạm mà hề trễ phạn sự nữa, ta chẳng thứ da. Nói rồi truyền bài chầu.

Ông-Táo lui ra mặt buồn nghiêng.

Mạch-Dức

(chiêm-bao thuật-lại)

Đền diễn Cantho

Châu-thành Cantho từ ngày có đền diễn thì trước mỗi cãng phố đều có một ngọn thông xuống 5, 7 tất, ánh-chóisáng ra khỏi lò, người đi và xe ngựa thấy nhau mà tránh rất tiện, lại ghe tàu đi dưới sông ban đêm mắt trông lên bờ, ánh đèn chiếu sáng, sáng tỏ ban ngày xem ra một cảnh châu-thành rất xinh đẹp. Chẳng rõ vì cơ nào, lúc nầy sở đền diễn lại bớt giầy đem ngọn đèn trước mỗi tiệm sát lên mái nhà, làm cho ánh vọi ra không khỏi nửa lộ, chèo thuyền dưới sông hết thấy tỏ rạng như khi trước, lại như lúc 26, 27, 28, 29 janvier đèn diễn lu-lờ có chỗ tối đen chẳng thấy đặng chi ráo...! Thật là ban

đêm trông vào một cảnh châu-thành đèn dưới lơ-mờ, chỗ có chỗ không, như thế có khác nào một cảnh điêu-tàng, cửa nhà xơ-xát...!

Lúc này xem nhiều tiệm khách-trú ban đêm vì đèn diễn lu-lờ, phải dùng đèn dầu-lửa hoặc là đèn-sáng (essence) mà đốt. Như vậy: thà là dùng tốn hao mà đem giầy diễn vô nhà, chớ đã tốn-hao mà dùng không đặng đáng tức...?...

Vậy ước trông kẻ có quyền-thế, xin chấn-chỉnh vụ nầy lại, kéo dân sự cả châu-thành ai ai cũng than phiền rằng: đền diễn Cantho độ rày sao lu quá và đèn trước cửa tiệm lại đem sát lên cao, làm cho ánh sáng hết chói tới ngoài lộ nữa dặng...?

A. H.

Rượu cam

M. Lê-mai, Quản-lý tiệm Nam-bác-ái tại Tràou mới chế ra được một thứ Rượu cam có gởi dên ít ve uống thử.

Mùi thơm hơi ngọt, uống ngon lại được tiêu đàm và bổ huyết. Mỗi ve chỉ bán 0\$30, tương khi quý vị cũng nên mua uống thử, đã không phải mất tiền, lại nên thuốc lắm.

T. Q. Tiến

Ngoại quốc tân văn

SỐ SINH TẠI NƯỚC PHÁP

Trong năm 1920 tại Paris cả thấy 53.869 đám cưới, năm 1919 thì 31.930 đám. Dân số Paristăng lên 30 vạn người. Số sinh hơn số tử 12.731 người.

Hĩ tín

Tiếp đặng hồng thiệp của ông và bà Nguyễn-chí-Hiếu, nghiệp chủ tại làng Tân-an (Cần-thơ) gửi cho hay rằng: ngày 27—28 Janvier 1921 người có định chữ duyên hải cho con trai thứ của người là M. Nguyễn-ngọc-Thị đang chức giáo viên dạy tại Traôn cùng cô Võ-thị-Hiệp dítê Năm cùng đồng một nghiệp đang dạy tại Bình thủy (Cần-thơ)

Vì nghĩa cổ giao, nên tôi kính dôi lời mừng cho ông, bà gia mẫu hữu hạnh sau chúc cho hai vợ chồng mới trăm năm hảo hiệp, như cổ sắc cảm.

Tê hữu: LAM-NGUYỄN-SI
giáo tập Cai-răng kinh chú

Nam kỳ thời sự

Gia bac

Thứ sáu.....ngày	28	Janvier.....	7 f 50
Thứ bảy.....ngày	29	Janvier.....	id
Chủ nhật.....ngày	30	Janvier.....	id
Thứ hai.....ngày	31	Janvier.....	id
Thứ ba.....ngày	1	Février.....	7 25
Thứ tư.....ngày	2	Février.....	6 75
Thứ năm.....ngày	3	Février.....	id

Giá lúa

Lúa chờ đến nhà máy Chợ lớn mỗi 40) kilos là:

Thứ sáu ngày 28 Janvier	3\$25	tới 3\$40
Thứ bảy ngày 29 Janvier.	id	
Chủ nhật ngày 30 Jan..	3 30	tới 3 45
Thứ hai ngày 31 Janvier..	id	
Thứ ba ngày 1 Février.	3 30	tới 3 40
Thứ tư ngày 2 Février.	id	
Thứ năm ngày 3 Février	3 50	tới 3 40

Cantho

THẮC CỎ

Ngày 24 Janvier tại Châu-Thành
Cathar, tôi gặp một Cầm-dỗ người ta
gặp một người dờu-ông thác-cổ mà
chết. Sở Tuân-thành hay dăng bèn báo

tin cho Quan Biện-Lý ngài phú cho quan
Lương-Y khán nh: hiệ:m. Lúc xem tứ-thi
quan Lương-Y Vielle nhìn biết là một
tên bịnh nằm Nhà-thương mới xin về
cách 2 bữa trước.

Tên này là Trần-văn-Huy 40 tuổi quán ở Tân-Phong (Cánh-thơ) vì đau bệnh thường uống thuốc hoài mà không mạnh, nên va buồn ý mới tự tử như thế....CHỜN.

MỘT SÔNG ME BỊ BẮT

Cách mấy tuần nay (An-Hà số 196)
Bổn-Bảo có đem tin rằng: tại Cairăng
có nhiều nhà chứa cờ-bạc lớn, thế khi
tin này thấu đến tai kẻ có quyền thế,
nên chỉ ngày 25 Janvier rồi đây, lúc 12
giờ trưa ông Cò Noblet hiệp cùng quan
Phó-Bổ Vilmont và Quan Phó-Phủ Đổ-
quang-Trừ chủ-quận với 11 huân-thành
ngồi 2 cái xe hơi tạt đi Cairăng bắt
dặng một sông me, 3 tên cờ-bạc 5 n. trời
Annam, còn bỏ 1 chiếc xe hơi 1 người
bắt, bỏ lại náo nháo, rồi gả 1 bộ-hàng
Ông Cò điều 8 người bắt được đưa về
Cầu-thơ rồi đem tập-bộ giải qua Tòa...
GIAM HẾT.

Nghe lại vụ này quan trên đã cách chức 4 người, hương chức làng Thượng-Thanh (sở-tại) vì chẳng lo phận sự để cho cờ bạc chơi trong làng mình, còn Đội Y là người trong cơ mà ta quan sai ở Cai-răng dặng hay việc tuần-thành cũng bị khiển-cang. Lại nghe nói Đội Y tức mình vì có nhiều người cang-dự trong vụ này, song để 4 mình va chạm nên ức lý và đã khai với ông Cò nhiều chuyện lắm.....

Vậy dễ coi Tòa phán đoán là **hà**.
Bồn-Báo sẽ gia công thám dò cho rõ
nguyên-do vụ cờ-bạc này, rồi Bồn-Báo

sẽ dâng tiếp cho khán quan xem.

cholon

DE 36 CON

Nhày 20 Janvier nầy lỡi 6 giờ chiều
lính có bắt được trong cãng phố số 14
tại đường hẻm «Avenue Jaccaréo» (Chol-
lon) một tên khách, bốn người đồn bà
Annam, và ba á-xám đang tụ hội trong
một căn phòng sắp đặc về việc dễ; 29
miếng số dễ hiên tên mấy người
dánh và một cái hộp đựng 104\$. Bắt
cả người và cả đồ tang giải đến tòa.

Saigon

ĂN TRÒM HAY LÀ TUỖY

Đêm 22 Janvier 1921 trong phòng *Recette auxiliaire B* tại bảo quán *L'Opinion* đường Pellerin, nhà gỗ vì sao, không thấy dấu kẻ cạy vách, cùng cạy cửa chỉ mà đi vào đồ vẽ, sạch cả cỏ và 700\$ sáng ra mới hay. Đến nơi thì thấy một cái cửa sổ mở, vụ này nghĩ cho M. Lê-văn-Mặc kêu Xiro là người giúp việc tại đó, nên là bắt, chờ đường tra vấn.

Mytho

ANGLÓP

Hôm tối 30 tháng 11 Anom lới 12 giờ khuya có một long ãn-cướp 10 đứa có súng đi ghẹo vô kinh Giao-hòa (My-tho) ghé tại ven bờ Thau-Chánh mua bán dươk ói ói lư. Chúng nó động cưa, phá tu sít, rồi hời bạc rồi bốn chục phũ đũa, rồi rồi bươn qua sông Cửa-Tiểu đi mất; chủ tiệm khai theo số mua bán thì mất lết 3956\$.

Nguyễn-dũng-Nhật (lại chào)

Vạn linh tể

Chau binhle 23 Janvier 1921

Kính thăm ông dặng không nhà.

Từ ngày tôi uống thuốc Vạn-linh-Tế của ông đến nay thấy thiệt hiệu nghiệm

Vậy xin ông gởi cho tôi mua thêm 8 gói nữa số bạc là 4\$ và 1 gói thuốc chữ-khai 0 \$30, rất cảm ơn ông.

Nay kính
M. Thăng, Hương-cá
de Châu-Bình (Bentre)

Bông sữa anh bày đi đâu đó?

TẾT ANNAM NÀY, ĐI-ĐON
TÍNH ĐI-ĐÂU ???

Trước khi đi du lịch mấy nơi thành thị ta nên đặt đóng một ĐÔI GIÀY và mua một cái NÓN thiết tốt theo kiểu kim thời) Muốn được vira ý ta cứ lại tiệm hoặc viết thư lại tiệm của M. NGUYỄN-CHÍ-HÒA ở SAIGON, ĐƯỜNG CAT-NAT, số 83, là một tiệm HỒNG GIÀY VÀ LÀM NÓN CÓ DANH TIẾNG NHƯT HẠNG trong lục tỉnh và lại có mua thiết nhều các MÀU DA ở BÊN TÂY lại. M. NGUYỄN-CHÍ-HÒA mới được BẰNG-CẤP (DIPLÔME DE MÉRITE) của HỘI ĐÀU-XÃO MY-NGHỆ HANOI BAN KHEN, tiệm này cũng có BÁN SỈ giá thiết rẻ mấy món này: GIÀY-HẠ DA-LANG, GIÉP DA-LANG VÀ NHUNG đỏ màu, GLỐC BẮC QUAI-NHUNG, NÓN DA bên Tây mới lại, vân vân.

Nhớ nghề: BI-ĐƠN có mua nên chi kê trên này để dùng TẾT sao cũng phải nài được hiệu NGUYỄN-CHI-HÒA mà mua đưng có mua bất từ mấy chỗ khác mà không được tốt. A, BI-ĐƠN có anh em cũng nên dặn họ như vậy kéo lăm. Thôi anh đi nghề để tôi lại đó đặt GIẤY và mua NÓN trước, kéo dễ trể quá họ lăm không kịp.

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Luyện vì tình)

par Trương-quang-Tiền

III

Tiếp theo

Dầu cho chước quỷ mưu thần:

Đến phong trần cũng phong trần như ai

Khốn thay! Ngọc-Hạnh trông thấy con dao, thì tắc lòng hồi hộp, rợn óc cả mình, dường như sét đánh lưng trời thoát bất bưng tai quan sát. Điều đầu bay béc, khôn thấu dặng dươn do, một chính e tan ngọc nát ngà, bởi vậy cho nên: tuy làm cơn rối rắm mặt lòng, nàng cũng gương hỏi cho ra duyên cớ. Rằng: Ủa này chú! chẳng hay tôi cũng chú có tiền cứu hậu oán chi chi, hay là trót nghe lời ai xúi-dục mà chú làm ra đến nỗi này, lại nói rằng: nước đã đến chơn, hãy từ từ với con dao oan nghiệt Nước đến chơn, tôi khôn lường ha cơ còn con dao oan nghiệt này, vì đâu có xin phân?... ..

Chưa kịp dứt lời, Tân bèn đáp trả: Ổi thôi đi! Lửa đã cháy mây, đành bỏ tay chịu chết, mi còn kim lời cật vấn, vậy trước khi mi muốn biết ta rằng mi có thù oán chi chẳng, mà dám đưa dao biểu mi từ từ, thì ta lại xin hỏi: vậy chớ mi là ai đây? há chẳng phải là Ngọc-Hạnh?

Nghe nói trùng tên mình, nàng càng thêm kinh hãi, vì thầm nghĩ: cái tên Ngọc-Hạnh này chưa một ai từng biết thậm chí những người ở khách vách cũng không tưởng, ấy vậy mà thẳng xe kéo này nó lại nói nhảm ngay, thời tưởng có phải ai đầu la. Ấu là ta còn phải gặp thẳng Thu một lần nữa; mà là lần ta làm bại đây chăng? Ngọc nghĩ đến đó tự biết lấy thân, bèn giả là đáp rằng:

Phải! tôi đây là Ngọc-Hạnh.

— Ấy vậy, nếu mi biết mi là Ngọc-Hạnh thời lý nào mi chẳng biết Hai-Thư Ta là Hai-Thư, mà Hai-Thư vẫn là ta đây vậy. Nỗi ớn huýt của ta nó chắt chứa trong lòng, cái oan-gia nó vẫn ràng buộc ta cùng mi, khi gò chín khúc, khi chân dôi mây, với như đã nặng chữ tình, song cuộc ái ân không phí nguyện, cái việc ngày trước là mi cũng còn nhớ, nếu ta mà chẳng thừa dặng thể thoát thân, thì mi khỏi tại tương đồn dập. Ngày nay còn gặp mi đây, ấy là phước ta đã đến, mà số mi cũng đã cùng rồi, vậy thời giết rắn phải giết cho hết nọc, đốn cây ấu đốn gốc chớ nỡ nỡ tay, ta tưởng cho mi nà còn sống ngày nào ấy là cái khổ hại cho ta ngày này. Nói dứt lời thời đưa ngọn dao lên quyết ra tay hạ sát.

Nàng vội vàng đỡ lấy và rằng: Chàng ôi! Tiếp lời một lần hai, xin chàng hãy bớt cơn nóng giận. Vuốt da xin chàng đừng với giận, gạt tay lên trán nghĩ ma thương, xét cho thân thiếp: bây giờ như cá chạch chình lòng, dầu cho thêm vì cảnh cũng không thoát khỏi. Hai cửa là đường như đóa phù dung mỏng mảnh, nếu chẳng may mà gặp một cơn mưa-gió đủ tang tành, luận chi chàng chọc sứt xuống dao, cho máu lấy tiếng đời rằng các nghiệt. Thiếp dấu thác đã đành kiếp thác, song e cho chàng rồi đây, ngồi ần ần mà ruột nát gan bầm, thiếp nói thiệt, vì mà chàng chẳng nghĩ tình trước nghĩa sau, làm ra cớ đối thiếp có bề nào đi rồi, cũng ngấm cười nơi chín suối, nhưng lo cho rồi chàng ở lại dương trần, thấp: được chưa tìm dặng tri âm, chừng ấy chỉ cho khỏi: ngồi cấn móng tay thấm tức tức.

(Sẽ tiếp)

Lời rao

Có người muốn bán 1 cái xe hơi hiệu Dodge để đưa bộ hành, sức mạnh 12 ngựa, 10 chỗ ngồi còn mới.

Định giá thiệt: 2.40000

Ai muốn mua xin đến nơi

ĐÀO-HÒA

buôn-bán ở Rạch gòi (Cantho)

Cáo bạch

Chúng tôi có một tiệm hiệu là "TÂN-HAI LONG" tại đường d'Adran số 115 nằm góc đường Olivier số 1 để sửa đèn Lito Landi đèn Manchons xe máy, số, máy đánh chữ, máy bát và máy hát, bộ g cùng các thứ đồng hồ, vân vân

Lại cũng có bán: Manchons, Carure và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng thì chúng tôi cũng lãnh làm được; miễn là cho chúng tôi hay trước.

Tư và mandat xin để như vậy:

Nguyễn-văn-Chợ

115,—Rue d'Adran

Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine

et du Tonkin

CAOLANH

Kính trình cùng các chủ Quý khách đáng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm bán hàng lâu, nhưng là vân xuyên ánh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diệu lạng thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tôi và hết tâm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng của tôi, và

giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cẩm châu, hoa tư các, cũng xá lục soạn bắc thảo, lục soạn thượng hải đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, bằng the, lương-lược đủ thứ, tôi lãnh tại là-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gửi thơ đến, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi *contre remboursement*.

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước
Cẩn bạch

Lời rao

GIÁ CHỢ VINH LONG

Kính cùng mấy người buôn bán tại chợ Vinhlong và Thiêng-đức dâng hay Thứ nhất.—Tôi có làm đơn xin Nhà nước có sanb-ý bán đồ tạp vật chợ hàng hóa đem sang mấy tiệm tại chợ hay là gần chợ. Quan chánh chủ tỉnh Vinhlong đã phê y theo lời tôi xin để ngày 1re Octobre 1920.

Ghet từ: 50.000 nhán lên tarif 5 \$ 00

« 16.001 cho đến 50.000 id 4 00

12.001 cho đến 16.000 id 3 00

xin sục còn 3 00

—id. 2 00

—id. 1 00

Thứ hai.—Chăm chước riêng mấy đứa nhỏ từ 10 tuổi sắp xuống, bán rau dừa, bông súng, chuối nấu, bánh ngọt và các thứ rau ớt từ 0\$20 nhán xuống, thì không góp; còn bao nhiêu y thể lệ 3 năm trước không tăng giảm.

Thứ ba.—Cấm nhứt mấy người góp tiền chợ, (collecteurs) trên bờ, dưới ông, và các nẻo đường thuộc Thành-phố Long-châu và Thiêng-đức, không được phép nói hỗn hào với bọn hàng.

Như người buôn bán góp không dùng theo thể lệ (Tarif) thì phải lấy lời diệp dàng an ủi mà góp thêm y theo luật Nhà-nước đã định (Cahier des charges) chẳng những là bọn đồng bang, hay người ngoại quốc nếu thấy tên nào thân góp không giữ theo lời tôi đã dẫu trên đây xin tỏ lại cho tôi hay tôi sẽ bớt tiền lương, nếu tái phạm lần thứ 2 tôi thật không dùng người ấy nữa.

Vinhlong, le 10 Octobre 1920.

TRAN-KHẮC-HAI

Fermier

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran.

SAO VẬY?

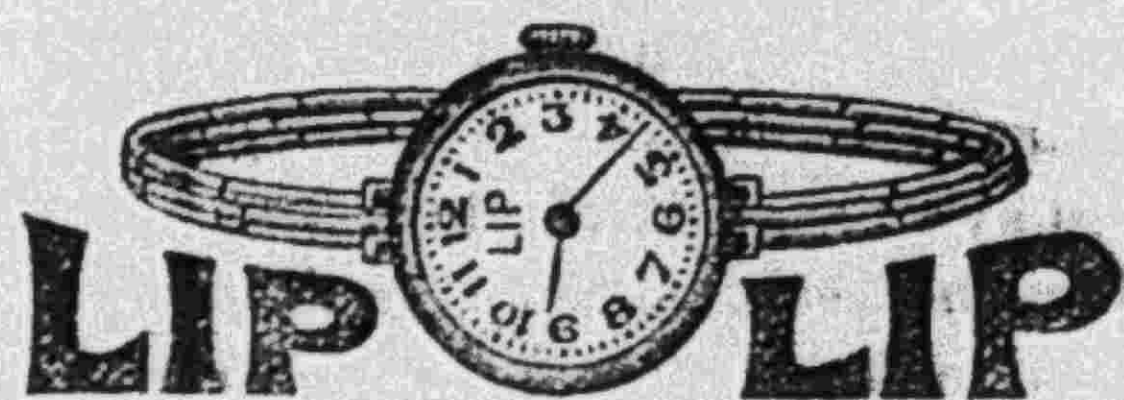
Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

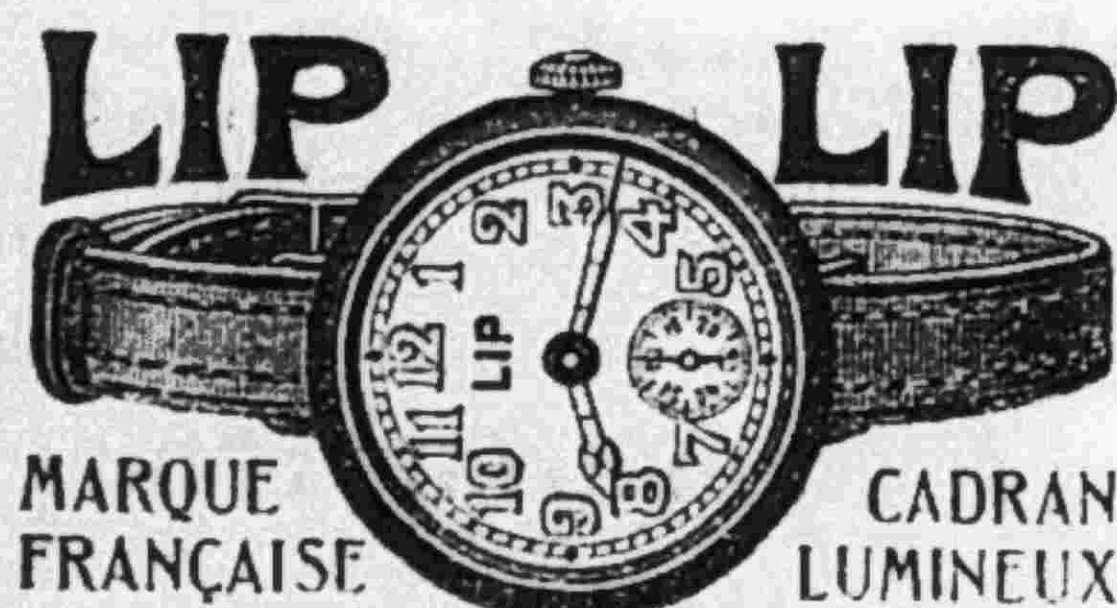
Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu LIP thì
biết.

MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine. Or. Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran.

MARQUE FRANÇAISE CADRAN LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hãng LES GALERIES DE
L'OUEST là hãng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG saigon, My-
tho, Cantho và trà vinh

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE
ET DES

MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang Affections de
Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le BRONCHOSÉRUM dans toutes les bonnes
pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Sogedre, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARI, Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỖC-LONG
Tự Nguyễn long Thao
Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3
năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi
Saigon Thu-dao-mot, có đóng sẵn đủ
bàn ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho
đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến
1m15; bàn ăn cỡ kiểu từ lính (long,
lân, quí, phụng), bàn ăn cửa cuốn
1,8 trạ cho đến 2 trạ, vì bàn ăn mặt
đá, bàn tròn cỡ cốt xáy, chường
chạm tam lân từ 1m55, có thứ 5 trạ
góc chạm giấy lá tây, bàn rượu (table
d'apéritif), bàn khách (table de salon)
bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table
de toilette) bàn ngủ, là áo, treo, là

áo kiêu, tủ thờ các lễ lễ, lễ tranh, ly
kiến vẽ sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế
ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dân,
và có đồ thứ đồ tiện: những là chường
đền, đài hộp, khay, kỷ, văng một, văng
hai, văng ba, văng tư hết thấy đồ làm
bằng cây danh mộc, cứ theo kiểu làm
thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có đơn thêm
một tiệm nhanh có bán đồ thứ rượu và
đồ danh mộc thứ các thứ tron đều có đó.

Kính xin chú-tôn quý-khách thừa diệp
phần du xia ghé lại tiệm tôi muốn mua
đồ làm sang hoặc là đặt mướn cái, trong
dọn trang nhà thì tôi sống lâu và mà
làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chỗ tại Lái-thiêu

HÀNGHẬU GIANG

vốn dặng 1.000.000 f

Hàng này của Lanca và Annam từng vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một đēr là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt. Cũng gởi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức. Xin quý vị đến xem hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rơm bằng mía.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về bán lại khỏi trả tiền trước.

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-Mỹ» TRÀO

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi triệu)

Hội mua bán chắc chắn cần lương? Phát thả, vì nào ở xa muốn bán xin gởi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giá thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.

Nguyễn-văn-Bổn

Quản-Lý Nguyễn-văn-Cẩn

Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cần-thơ) có bán sách mới in rồi như: sách «Khuyến-si ca» của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiêu nói về BỐN PHẦN CON TRẺ PHẢI CƯ XỨ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện «Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu» của M. Trần-văn-Hương; tích đặt dễ rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đẹp tẻ mà chưa, sau cũng được giúp vui giây lát.

Giá bán mỗi cuốn

Sách «Khuyến-si ca»..... 0\$25

truyện «Hồn Tơ-Nguyệt»..... 0 10

truyện «Ngủ-Phụng Lầu»..... 0 20

AI mua nhiều sẽ dặng tích giá rẻ hơn

Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân tử rõ tại nhà in Hậu-giang Cần-thơ có trữ bán đồ phụ tùng như: giấy, đèn rửa kính, carton dán hình 6 1/2 x 9; 9 x 12, 13 x 18, nước thuốc rửa hình. v. v.

Có máy viết hiệu «Smith Premier» n°10 tốt nhất hàng, máy viết hiệu «Virotyp» giá tích rẻ luôn, xin đồng-bang chiếu cố.

Nay kính cáo.

Trần-dắc-Nghĩa.

Quản-Lý: Âu-quân An-Hà Cần-thơ

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cần-thơ

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thầy rõ: tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây, mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh tôi để trong tủ kính, có rộng nước kiến lên không dặng, ruột bự không được lại khô ai rõ tay sờ, ai muốn mua ở nào thì chỉ ngón trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp hàng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

AI CÓ MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin do nơi Bồn-quân

Âu-quân An-Hà Cần-thơ

Kính cáo

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cần-thơ) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bần (vaisselles).

Bổn hiện mới mua nhiều clichés tốt.

Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gởi thư thì bổn hiện sẽ gởi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang

Kính cáo

Entrepot de Vinhlong Nguyễn thành-Điêm IMPORTATION EXPORTATION

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Hàng tạp hóa—Đồ hộp hiệu «Cassé-grain»—Bánh mì hiệu «Lefèvre-Utile» Rượu chát và các thứ rượu mạnh hiệu «...» Đồ tân chế theo kiểu miền thời: Đồ thơm—Savon «Cadum» Áo Chemises cũ tân chế tạo riêng hiệu «La Mondiale»

Xe máy và đồ phụ tùng xe hơi—Vỏ xe hơi hiệu «GOODRICH»

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) đều có lại thường hàng hóa như sau đây: Bồn chế kiểu «Fountain» Ghế xích-da — Ghế có da (Fauteuils) Ghế ngồi (chaises) và đồ để phòng khách vân vân.

Rương đi tàu, đồ nón, valises đồ vật dùng theo cuộc đi đường yên ngựa và đồ đạc kẻ (thầy đèn bằng da thuộc)

GIÁ NHẸ HƠN CÁC NƠI—CÁCH GỬI HÀNG HÓA MAU LẺ LẮM

Nhà chánh tại Vinhlong (Thành) Đường Salicette. Tiệm nhánh ở Bắc-kỳ: 90-92 Avenue Paul-Doumer Hai-phong, 13 Rue du Coton (Hàng-trống) Hàng-đội.

Nhà ngủ và nhà hàng bán cơm tây

H.ỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SỐC-TRĂNG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi Sóc-trăng tới lộ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tỉnh vì khoản khoáng, lại có quạt máy và đèn điện; tất một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây; việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý.

Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thắm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong. 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng neo, chì, đồng, cá-rá, đồ làm đồ thứ. Dầu-ế-h-săng-Sôn (essence Snell) dầu nhớt để vô máy xe hơi (l'huile pour automobile) nhớt để máy xe hơi (raisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre a air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu hê-rô (bicyclettes marque Hérogeot) và tôi có bán đồ mới (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame) giày tây, giày (annam) dầu thơm áo thun mua hê tây lại (commandés en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gởi thư đến tôi sẽ lập tức gởi (contre remboursement) đều cho.

Nay kính

Trần-văn-Gông

Bijouterie-Pan-a-pa-na

AN HA NHUT BAO

HỒI DÒNG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm rờng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý binh vực cái mỗi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho Cochinchine

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DUONG HANG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh.

Vậy mỗi lợi càng ngày về tay đông chương.